

2 CENTESIMI

L'edrobroja za Monarhi ja ucinila 4 K za il mjeseca. Pojedlnai broj 2 pare.

Abbonamento per la Monarchia: Corona 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie vierteljährig 4 K, einzeln Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za vrstjenje objava u „Malom oglašnitko“ plads se za svaku ried 2 pare Najmanja pristojba 80 p.

Per li inserzioni d' avvisi nel „Notiziario d'affari“ si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im „Kleinen Anzeiger“ kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 80 h.

Izlazl avaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podna.

Esse ogni giorno eccettate le demoleche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prijte I. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Il governo marittimo.

È noto anche ai profani che il governo marittimo come è ora amministrato non può bene tutelare gli interessi marittimi d' un sì vasto litorale che va da Trieste fino Spizza. E' perciò che nei circoli marittimi si sente vivo il bisogno di dividere quanto prima il governo marittimo in due sezioni, una a Trieste, e l'altra in qualche luogo della Dalmazia per la Dalmazia. Il più adatto luogo in Dalmazia è Spalato, che è per grandezza e per la sua posizione destinato a divenire la città capitale della Dalmazia.

Contro questa utilissima idea che trova pure molti aderenti nei circoli dirigenti il governo marittimo, sorge già fin ora il partito sedicente liberale italiano. A certi signori l'interesse delle nostre provincie, il prosperare del commercio e della navigazione sono le ultime cose in questo mondo. Tutto essi sacrificano alle loro basse passioni di parte e perciò che sfacciatamente scrivono nei loro giornali che nei circoli marittimi si disapprova la divisa partizionale in due sezioni.

Gioni fa alcuni impiegati portuali e tenenti della marina mercantile della Dalmazia pubblicarono una dichiarazione nella quale constatano che l'amministrazione del governo marittimo abbisogna di radicali riforme. In proposito citano i suddetti come vengono posposti a molti altri con cognizioni minori ma che hanno il principal merito di essere nati da madre tedesca. Il governo marittimo a Trieste — dice quella dichiarazione — è eccentrico per la Dalmazia, troppo sono differenti, anzi contrari, gl'interessi della Dalmazia e di Trieste, da poter venire degnamente protetti da una sola amministrazione colla sede a Trieste.

Vi è poi fra mezzo la questione linguistica la quale in Dalmazia si avvicina a un tale mezzo ad una regolare evasione. E' una inaudita illegalità che in Dalmazia che è nazionalmente la più pura provincia dell'Austria la lingua della grandissima popolazione non sia lingua d'ufficio. Anzi col mezzo del governo marittimo in questi ultimi tempi si cominciò a introdurre clandestinamente il tedesco in Dalmazia ove non vi è un tedesco e ove nessuno sopporterà questa nuova pericolosa infiltrazione stranera. Il grande semitico giornale di Trieste che si fece portavoce dei nostri italianissimi non ha nulla in contrario contro l'infiltrazione tedesca, eglì, anzi la favorisce, contento soltanto di ostacolare ai croati il raggiungimento dei loro più elementari e legittimi diritti.

Ed è ragionevole dal suo punto di vista questo suo procedere. Per il «Piccolo» di Trieste l'alfa e omega d'ogni suo operare è il «geschäft», egli mena pel naso tutti gl'italiani i quali gli credono, e non comprendono che terribile arma è esso per il partito pangermano. Col tenere accesa la lotta nazionale, a tal segno da far abbruttire alcuni sedicenti italiani, facilita la marcia dal settentrione. Sta in noi croati di affrontare questi due pericoli e persuadere i nostri comprovinciali italiani come barbaramente vengono ingannati e come un giorno potranno mordersi le labbra quando forse sarà assai tardi.

NOTIZIE.

Locali.

Nostalgia.

Quel tale Giovanni Stiglić d'anni 40 nato a Pola e partinente a Krascia presso Bucari, che quantunque sfrattato da Pola, pure, affetto forse dalla nostalgia, vi ama fare ritorno, venne ieri, per tale motivo, condannato a un mese d'arresto.

Non comperate monture di marinai. Maria Ukotić, via Castropola 13, venne denunciata per avere acquistate monture di marinai che ieri — un pieno sacco di roba — tentava di imbarcare a bordo d'un piroscalo diretto per Trieste.

Furto.

A Giovanna Bilucaglia, via Carducci, ignoti ladri rubarono effetti di biancheria. Giuseppe Rak d'anni 25, venne denunciato per truffa a danno della società che fabbrica il hotel Riviera.

Questa notte la signora Teresa Benvenuti che abita presso il «Konsumno Društvo» in via Giovia; udì un rumore di sassi che cadevano a terra. Svegliato il marito, ambedue corsero in finestra e videro che ignoti ladri scavalcato il muro del vicino cortile tentavano di gettare una porta murata del detto Consumo, alla vista però dei con. Benvenuti si diedero tosto alla fuga.

Denunziati.

Il barbiere Carlo Longher venne denunciato per intromissione nell'operato delle guardie di p. s.

Giovanni Križanac venne denunciato per offese alle guardie di p. s. e del d. c.

CORRISPONDENZE.

La questione linguistica. — Le elezioni dietali.

Zara, 14. 9. 1908.

Il Luogotenente N. Nardelli invitò i deputati dalmati del Consiglio dell'Impero, a eleggere 2 o 3 messi i quali dovrebbero conferire con lui il 26 corr. sulla questione della lingua d'ufficio; il Luogotenente esporrà il modo di vedere del governo e vuole udire il pensiero dei deputati. Dunque i signori di Vienna non comprendono ancora che la Dalmazia è nazionalmente omogenea, che è una la sua nazionalità e lingua e che è la croata, e che è uno scandalo tutto questo indegno giuoco del governo. Le elezioni sono in vista, ecco ciò che interessa il governo, ed egli porrà in opera tutti i mezzi per far spuntare le sue creature fra le quali vi sono molti creduti in buona fede per radicali patrioti croati.

Chi sa forse che si avverrà ad un accordo che questa volta s'impone da sé, perchè andiamo incontro a gravi avvenimenti i quali potranno esserci fatali se ci lasceremo trarre nella rete che ci tende il governo. Molto si ha da fare per la Dalmazia che è già da oltre 100 anni «provvisoriamente» rappresentata alla camera di Vienna, e negli odierni duri frangenti energica e una deve essere la parola dei croati e serbi della Dalmazia, tendente a forzare il governo che abbandoni le tendenze germanizzatrici e restituisca alla Dalmazia il suo.

DIFFONDETE L' «OMNIBUS»

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

Nedjelju na 3 po podne u „Narodni Dom“.

Nedjelju dakle, od 3 po podne do polnoći naš «Prvi Istarski Sokol» priredjuje kraljevo. Ljudi koji znadu što je to kraljevo, pripovjedaju čudesa o njemu, a možemo izabrati i predvidjeti da to neće biti zabava kao sve druge kad će započeti već na 3 po podne.

Ulaznica je samih 20 para ili 10 šolada stare munite. Nitko se dakle nemože izpričati da nemože doći a svaki će imati vremena ili zapodne ili u večer. U posebnim će se šatorima točiti vino, pivo, pečijanjetine, plesati će se, viditi razna čudovišta itd. itd. jer ne bi se tako brzo prestalo izbijanjem svega i svašta što će se viditi. S druge strane određeno je da budu za tu priliku cene jela, i piva izvanredno nizke. Dakle, da se nadjemo nedjelju svi na okupu.

Početak na 3 ure po podne a ulaznica 20 para.

Prva česka zabava.

Dne 3. oktobra na 8 1/2 u večer priredjuje naša braća Česi, nastanjeni u Puli, svoju prvu velika zabavu na koju se upozoruje već sada naš narod i pozivlje da se u velikom broju pridruži češkoj braći.

Medju svimi slavenskim narodima našoj državi, prvi su Česi koji se odlikuju rodoljubljem, znanjem, bogatstvom i inimi vrlinama. Čeh nikad ne zaboravlja na svoje slavenski poricelto i svugdje kamo ide, svugdje gdje mu brat strada pod neprijateljskom rukom, spravan mu je pomoći.

Dužnost je naša, da mi pokažemo činom kako ljubimo i cijenimo braću Čeha, te da mnogobrojno pristupimo na zabavu koju oni priredjuje dne 3. oktobra. Pristup na zabavu imati će samo oni koji budu imali poziv, te stoga valja poziv — koji je ujedno i ulaznica — na vrijeme priskrbiti. Pozive i ulaznice prodaje gosp. Fr. Maršal u tiskari Laginja i drug. via Giulia 1. Ulaznica za gospodu 1 K, za gospođe 60 para a za obitelji 2 K.

Čisti dobitak dieliti će se medju Českom Maticom i Družbom sv. Ćirila i Metoda. U zabavi imade proslav, deklamacija, zatim «berba» sa načelnikom, gradski zastupnici i stražarima i t. d., sledi šaljivo pjevanje, museum, šaljiva pložca. Poslie svega toga ples uz svirku glazbe c. i kr. pjes. pokupovnje 87.

Učinimo dakle svoju narodnu dužnost pa da se nadjemo na okupu u bratskom kolu sa braćom Česima dne 3. t. mj. A medjutim upozorujemo ponovno: idite odmah i našu tiskaru via Giulia 1. te do bavite tamo ulaznicu.

Jedna tužba.

Tužila nam se prodavačica voća Kata Jaspirković na grdo postupanje vojnika kralj. fr. ju tjeruje iz trga kasarne premda ona imade dozvolu od kot. poglavarstva (8/5. 1907.), od občine (19/11. 1907.), i dvije od vojničke oblasti (k. u. k. Matrossen Corps-Comando) 28/8 1907. i K. K. M. K. Kasern-Abteilung).

Molimo stoga vojničke oblasti neka iztražu što je o stvari te zabrane svojim podčelnicima da krato komad kruha siromasnoj ženi.

DOPISI.

Vinski proizvod.

Pazin, 15. 9. 1908.

Tekuća će se godina ubrajati, akoro medju najbolje godine proslog vijeka u Europi, što se tiče vinskog proizvoda, te je i kakvoća već danas osjegurana, kao veoma dobra, pošto je za cijelo doba, od kada je loza nikla pak sve do danas, veoma ugodno vrijeme, za dobar uspjeh grožđja. Stoga i Istra, ove godine ima na vidiku veoma dobru berbu, bilo to količine ili kakvoće. Vina crvenog lanjskog ima još mnogo za rasprodati kod vinogradara uz veoma nisku cijenu, uslijed toga ove će godine biti cijena grožđja niža nego li je to bilo prošle godine.

Preporučuje se radi toga trgovcima izvana, da kupuju izravno od producenta, bilo grožđje, mošt ili vino.

Berba će započeti oko 20. tek. mj. Ako tko želi obavijest o cijenama, neka se izvoli obratiti na «Gospodarsko Društvo» u Pazinu, koje će svakoga besplatno udovoljiti.

Razne.

Glavna skupština »Družbe sv. Ć. i M.« u Ljubljani.

Slovensko školsko društvo sa sjedištem u Ljubljani, obdržavalo je u nedjelju dne 13. ov. mj. u štajerskom gradicu Ptuju svoju godišnju glavnu skupštinu. Slovenske skupštinarne izzivali su i napadali njemački nazovi liberalci i socijalisti. Skupštinu je posjetio vrlo znatan broj članova. Predsjedao je skupštini ravnatelj gimnazije g. Senaković. Iz blagajnikovog izvještaja doznajemo, da je »Družba« imala prihoda tečajem prošle godine 1907. ukupno K 95.151'03 (prošle g. K 63.983'78), troškova K 76.160'67 (prošle g. 54.676'99). Ove godine imala je dakle više prihoda za K 23'154'38.

Družba broji čistog imetka K 192.842'02. Interparlamentarna konferenca u Berlinu.

Na sjednici dne 14. t. mj. eksekutivnog odbora hrvatsko-erpske koalicije komečno je odlučeno, da i Hrvati učestvuju na XV. interparlamentarnoj konferenciji u Berlinu. Od strane hrvatske stranke prava polaze na konferenciju Zagorac, plem. Tomićić i Vinković; od autonomnog kluba bivši odjelni predstojnik nastave Milan Roje, a od strane naprednjaka profesor Surmin i Lorković. Srpska samostalna stranka ne može da učestvuje, jer je istodobno sazvan i grčko-istočni crkveni sabor radi izbora patrijarke. Hrvatsko odaslanstvo odputovalo. Svrha polaska je čisto informativne naravi.

Kako «Agrarmer Tagblatt» saznaje, hrvatsko pitanje iznijeti će na konferenciji ruski delegat Pavao Miljukov.

Konferenciji sudjelovat će ukupno oko 800 parlamentaraca. Italija šalje 124, Austrija i Belgija po 106, Engleska 68, Francuska 36, Ugarska 93 itd.

Kakvi su socijalisti.

U noći izmedju 5. i 6. t. mj. navallili su njemački razbojnici na Česku besjeđu u Kašperskim Gorama (Česka), poružili su pokusstvo, razderali knjige, izprebijali prisutnike ne štedeći žene ni djecu, a položili su još i drugih grozota. I socijalistične novine iz Beča «Arbeiter Zeitung» osuđuju te izgreda ne po svoju,

i to baš u svenjemačkom duhu. Ove kude demonstracije, jer iste «ne samo da ne koriste, nego su prije Njemcima na direktnu štetu. Česki dosejenci na njemačkom području prave dakako dosta neprikladi, ali su ujedno na ne malu narodnu korist njemačkom puku...» i sada nam tumaće socijalisti kako se mnogi Česi pretapljaju u njemačko more, te da je «šlepa politika, koja vazda nezgodnim demonstracijama draži česke manjine protiv njemačkoj većini. Jača njihovu narodnu svijest... i tako smeta, da ih njemačka većina proguta».

Jeste li razumili vi jadni zaslepljenici, vi ubogi ljudi koji slijedite socijalističke vodje kao ovce pastira. Razglašeni ti brateli jednakošći, bratinstva i slobode zovu pravo razbojstvo tek nezgodnom demonstracijom i to nezgodnom samo zato, jer će poslije toga biti Njemcima teže prodirati česke manjine.

Tako je i kod nas u Istri. Oni pripovjeduju internacionalizam, da se ne proizvodi u našem narodu narodna svijest te da ga lakše Talijan, koji je narodno proizveden i koji ima moć u rukama progutao i odnarodi. Videći da ipak to tako lahko ne ide, osnovali su u zadnje vrijeme nekakvu «jugoslavensku» socijalnu demokraciju samo da zaslepe čovjeka, kao da su i oni tobože narodni ljudi...

Potjeraj narode spalicom kad ti tko dođe krivimi njihovimi naukami a smiešćim se licem propovijdati novu njihovu krivu viru.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: ANTE BELANIĆ.

Fotografički Atelier „Olimpia“

Via della Specula broj 10
otvoren je ponovno po iskusnom bečkoim fotografu prvoga reda.

Slike veoma točne a cijene umjerene. Dnevna poduka u fotografiranju, te stoje na raspolaganje dvije tamne sobe.

Toplo se preporuča sl. vojništvu i općinstvu.

Sa veleštovanjem
UPRAVA.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

NOVU MESSICU otvorio je u Pazinu Gjurro Sverko u kući Lovrinovića (Skapulina) te se preporuča sl. općinstvu kao domaći mesar. Cijena jetina, meso svježe. 155

IZNAJMLJUJU SE 2 uređene sobe svaka sa posebnim ulazom, eventualno i sa cilom obiskrbom. Popitati se na uredništvo lista. 152

TRAŽI se odmah stan od sobe, sobice i kuhinje. Upitati se kod uredništva „Omnibus“. 153

CERCASI tosto quartiere di camera, camerino e cucina. Informarsi presso l'„Omnibus“. 153A

CHI DESIDERA fare il cambio di un suo violino con un apparato fotografico e un mandolino, oppure farne di questi l'acquisto, si rivolga in Via Nesazio 28, I piano. 149

PRODAJE SE u tiskari Laginja i dr. via Giulia 1 stare novine po 8 novčića kilograma. 86

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj „Narodnoj Tiskari Laginja i drug.“ mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jetinu cijenu. 52

VENDESI nella tipografia Laginja e comp. via Giulia i vecchi giornali a 8 soldi il chilogramma. 86a

Pučkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša „Narodna Papirnica“ za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboče, te sve knjige i tiskalice potrebne za konsumna društva. Prodavačima znatan popust. 52a

Badava

razašiljem svakom na zahtjev moj veliki ilustrirani cijenik ura, zlatnine, srebrnine, dvokolica (bicikla) i optičnih predmeta.

Metal anker remont. ura sa lancem K 5 —
Srebrna remontoir ura sa rubinima • 9 —
Srebrna remont. ura sa 3 poklopa • 13 —
Srebrna ura za ženske sa 3 poklopa • 14 —
Svakoj uri pridodajem 1 lijepi lanac badava

Tvorničko skladište ura zlatnine i srebrnine

O. HEGERA sin,
Vinkovci, br. 4, (Hrvatska).

Podpisana uprava restoracije „Narodnog Doma“ u Puli, uslobodjuje se javiti p. n. općinstvu grada i okolice, da je od sada unaprijed svaku večer u prostorijama

„Narodnog Doma“

veliki tamburaški koncerat

I. hrvatskog tamburaškog zbora.

Na programu je preko 200 različitih komada. Početak koncerta u običnim danima u 6 sati na večer a nedjeljom i blagdanima, od 9 u jutro do 1 sat po podne i od 4 sata unaprijed poslije podne.

Ulaz besplatan.

Za dobro piće, jelo, kao i brzu podvorbu potpuno je obiskrbjeno.

PULA, dne 3. septembra 1908.

Za što mnogobrojiji posjet molim
uprava restoracije „Narodnog Doma“.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnih dielova jednu ili više po kruna po.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4%.

čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog otkaza, a iznos od 2000 K ako se nije kod mlađenja engleske ustanove vođi ili manji rak sa otkaz, uz otkaz od 2 dana.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadržajno uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvorena.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod dozno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Kavnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderei

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

übernehmen und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“

Brzejavni naslov: POTOČNIK — PULA.

JOSIP POTOČNIK — PULA

Corsia Francesco Giuseppe, 6.

VELIKO SKLADIŠTE I TRAJNA IZLOŽBA

glinenih peći za sobe i salone, štednjake sa strojem za prištednju goriva, željeznih štednjaka obloženi sa neizgorivim Chamotom, kaca za kupanje iz najfinijih glinenih lončića, podupone uređene kupaoalice, ploče za podove u kuhinji, hodniku, predvorju, dvorištu, štalama itd. Mosaik-ploče za obložiti stijene, PATENTIRANI uresi za glinene peći, Meidingerovih plašta za glinene peći u svrhu da poveća i usčvna toplinu itd. itd.

Specialiteta: Stroj za prištednju goriva za glinenu peć, dvostrukom brzinom zagrije odaju. — Automatička peć sa regulatorom i trajnom vatrom. Meteorska peć sa trajnom vatrom. Stroj za uzdržanje vatre za glinenu peć. Štednjaci na plin i drveni ugljen. **NOVO!!** Specijalista u nastavljanju peći i štednjaka. **NOVO!!**

Sve u tu struku zasjecajuće radnje izvršuju se pomno, brzo i jeftino. Uzorci, cijeni i proračuni šalju se badava i franko.